

Η ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΗΣ 25ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν 10.00^{ην} π.μ. ὥραν τῆς Πέμπτης 10^{ης}/ 23^{ης} Μαρτίου 2023, ἐτελέσθη Δοξολογία εἰς τὸ Καθολικὸν τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως κατὰ μετὰθεσιν διὰ τὴν ἐθνικὴν ἐπέτειον τῆς 25^{ης} Μαρτίου 1821, ὡς εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἐθνικὴν Παλιγγενεσίαν καὶ ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ ὡς ἰκεσία διὰ τὴν ἀνάπausιν τῶν ψυχῶν τῶν ἡρωϊκῶς πεσόντων εἰς τὰ πεδία μαχῶν τοῦ ἔθνους.

Τῆς Δοξολογίας προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συνιερουργούντων Αὐτῷ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Ἱερομονάχων τῆς Ἀγιοταφίτικῆς Ἀδελφότητος, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα καὶ μελῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Προξενείου, ψάλλοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Μαδάβων κ. Ἀριστοβούλου καὶ τοῦ κ. Βασιλείου Γκοτσοπούλου καὶ προσευχομένων τῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας καὶ προσκυνητῶν.

Μετά τὴν Δοξολογίαν ἠκολούθησεν ἄνοδος εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Πατριαρχείου, ἔνθα προσεφώνησεν ὁ Μακαριώτατος διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Τί ἔχω νά κάμω μέ τόν Ναπολέοντα; Ἄν θέλετε ὅμως στρατιώτας διὰ νά ἐλευθερώσωμεν τὴν πατρίδα μας, σέ ὑπόσχομαι καὶ 5 καὶ 10 χιλιάδας στρατιωτῶν· μία φορά ἐβαπτισθήκαμεν μέ τό λάδι, βαπτιζόμεθα καὶ μίαν μέ το αἷμα καὶ ἄλλη μίαν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος μας». Ἀπό τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Γέρου τοῦ Μοριᾶ, Θεοδώρου Κολοκοτρώνη.

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελε Βλιώρα,

Σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καὶ Ἀδελφοί,

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Μετ' ἀπείρου εὐγνωμοσύνης πρὸς τόν Ἅγιον Τριαδικόν Θεόν τό εὐσεβές γένος τῶν Ρωμαίων Ὀρθοδόξων καὶ τό Ἑλληνικόν ἔθνος ἡμῶν τιμᾷ τὴν ἐπέτειον τῆς 25^{ης} Μαρτίου 1821, τὴν ἡμέραν δηλονότι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς ἐθνεγερείας αὐτοῦ ἐκ τῆς δουλείας τοῦ Ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ.

Τό παγκόσμιον ἱστορικόν γεγονός τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 εἶναι ἐκεῖνο, τό ὁποῖον κατέδειξεν ἐμπράκτως τό μεγαλεῖον τῆς δυνάμεως τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως ἀφ' ἑνός καὶ τοῦ φρονήματος τοῦ πνεύματος διὰ τό θεοδώρητον ἀγαθόν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτήτου πατρίδος ἀφ' ἑτέρου. «Ὁ Θεός ... ἐποίησέν τε ἐξ ἑνός αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας προστεταγμένους καιρούς καὶ τάς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν», (Πρξ. 17,26) κηρύττει ὁ Θεῖος Παῦλος.

Ἡ ἑλληνιστικὴ θεώρησις τοῦ ἀνθρώπου ὅτι «γένος ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ» (Πρξ. 17,29) καὶ ἰδιαιτέρως ἡ ἀγιογραφικὴ τοιαύτη, ὅτι εἰκὼν ἐσμεν τοῦ Θεοῦ (πρβλ. Α' Κορ. 11,7) ἀπετέλει τὴν ἀνεξάντλητον πηγὴν τὴν τροφοδοτοῦσαν, τόσον τὴν

θυσιαστικήν διάθεσιν διά τό βάπτισμα τοῦ αἵματος, ὅσον καί τήν βεβαίαν ἐλπίδα διά τό βάπτισμα τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος.

Ἡ ζωνηρά ἐπιθυμία τῆς ἐγκολπώσεως τοῦ πολυτιμοτάτου θησαυροῦ τῆς ἐλευθερίας, ἐδικαίωσε πλήρως τόν ἱερόν ἀγῶνα τῶν ὑποδούλων Ρωμηῶν κατά τῆς ἀποτινάξεως τῆς μακροχρονίου Ὀθωμανικῆς τυραννίας. «*Ἄργιε νάλθῃ ἐκείνη ἡ ‘μέρα / καί ἦταν ὅλα σιωπηλά / Γιατί τᾶσκιαζε ἡ φοβέρα / καί τά πλάκωνε ἡ σκλαβιά*» κατά τόν ποιητήν Διονύσιον Σολωμόν.

Πανθομολογουμένως ἡ Ἑλληνική Ἐπανάστασις τοῦ 1821 προκαλεῖ τόν θαυμασμόν ἀλλά καί τήν ἀπορίαν, διότι εἰς τήν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος δέν ὑπάρχει τοιοῦτον ἐφάμιλλον γεγονός. Λέγομεν δέ τοῦτο ἐπικαλούμενοι τήν προκήρυξιν τοῦ μεγάλου ἐθνομάρτυρος Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου ἀπό τό Ἰάσιον τήν 24^η Φεβρουαρίου 1821, κατά τήν ὁποίαν δηλώνει τά ἐξῆς: «*Εἶναι καιρός νά ἀποτινάξωμεν τόν ἀφόρητον τοῦτον Ζυγόν, νά ἐλευθερώσωμεν τήν Πατρίδα, νά κρημνίσωμεν ἀπό τά νέφη ... νά ὑψώσωμεν τό σημεῖον, δι’ οὔ πάντοτε νικῶμεν, λέγω τόν Σταυρόν, καί οὕτω νά ἐκδικήσωμεν τήν Πατρίδα καί τήν ὀρθόδοξον ἡμῶν Πίστιν ἀπό τήν ἀσεβῆ τῶν ἀσεβῶν καταφρόνισιν*».

Οὐδεὶς δύνηται νά ἀμφιβάλλῃ ὅτι τά κίνητρα τῶν πρωτεργατῶν καί τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 ἦσαν αὐθεντικά, τοῦτέστιν ἀγνά καί αὐθόρμητα. Τοῦτο ἐξ ἄλλου ἐπιβεβαιοῖ, τόσον τό σύνθημα τοῦ Γέρου τοῦ Μοριᾶ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη «*νῦν ὁ ἀγὼν διά τήν πίστιν τοῦ Χριστοῦ τήν ἀγίαν καί τῆς πατρίδος τήν ἐλευθερίαν*»· ὅσον καί τό γεγονός ὅτι ὁ «*ὄρκος ἐγένετο ἐπάνω εἰς τόν Σταυρόν τοῦ Χριστοῦ*» κατά τήν θέλησιν τοῦ Ρήγα Φεραίου.

Ἡ ἐκ τῆς τέφρας τῆς δουλείας ἀναγέννησις τοῦ γένους τῶν Ἑλλήνων ἦτο ἀποτέλεσμα τῶν ἀρχῶν καί τῶν ἀνεξιτήλων πνευματικῶν ἀξιῶν τῆς συναντήσεως τῆς κλασικῆς πολιτισμικῆς κληρονομίας καί τῆς ἀγιοπατερικῆς ἐλληνορθοδόξου Χριστιανικῆς παραδόσεως, κατά τήν ὁποίαν -συνάντησιν- ὁ τῆς ἐπινοίας ἑλλην λόγος παρεχώρησεν τήν θέσιν του εἰς τόν θεῖον Λόγον, τόν γενόμενον σάρκα καί σκηνώσαντα ἐν ἡμῖν (πρβλ. Ἰω. 1,14).

Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ σημερινή ἐπετειακὴ ἐορτὴ τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας τοῦ 1821, δέν ἀφορᾷ μόνον εἰς τήν ἱστορικὴν μνήμην αὐτῆς ἀλλὰ καί εἰς τό ἠθικόν μέγεθος αὐτῆς, τοῦτέστιν εἰς τήν διαφύλαξιν τῆς παρακαταθήκης τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου τοῦ Χριστοῦ καί δὴ ἐν τῇ συγχρόνῳ ἡμῶν ἐποχῇ τῆς οὕτω καλουμένης «*Νέας τάξεως πραγμάτων*», κατά τήν ὁποίαν, ὡς προεῖπεν ὁ μέγας Παῦλος, «*ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τόν νοῦν καί ἀδόκιμοι περί τήν πίστιν ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ*», (πρβλ. Β΄ Τιμ. 3,8).

Ἀξιοσημείωτος τυγχάνει ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας διά τοῦ κλήρου αὐτῆς ἀνωτέρου καί κατωτέρου εἰς τόν «ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα» κατά τῆς ἀφορήτου πλέον δουλείας τῶν ἀλλοθρήσκων Ὀθωμανῶν. Ἡγετικάί προσωπικότητες, ὅπως ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε΄ καί ὁ Πατριάρχης Κύριλλος Στ΄, ὁ ἀπὸ Ἀνδριανουπόλεως, ἀλλὰ καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κύπρου Κυπριανὸς ποτίζουσιν τό δένδρον τῆς ἐλευθερίας μέ τό αἷμα των. Ἐκτός τοῦ ἐπισκόπου Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ, τοῦ εὐλογήσαντος καί ὑψώσαντος τό ἱερόν λάβαρον τῆς Ἐπαναστάσεως, ὁ ἐπίσκοπος Σαλῶνων Ἡσαΐας θυσιάζεται εἰς τήν Ἀλαμάναν. Ἀπλοὶ κληρικοί, ὡς ὁ φλογερὸς Ἀθανάσιος Διάκος καί ὁ ἱεραπόστολος τοῦ γένους ἀναδειχθεῖς, ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ἀλλὰ καί Ἀγιοταφῖται κληρικοὶ κοσμοῦν τό μαρτυρολόγιον τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ '21.

Ἡ Γεραρά ἡμῶν τῶν Ἀγιοταφитῶν Ἀδελφότης, στοιχοῦσα τοῖς λόγοις τοῦ σοφοῦ Παύλου: «τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ἣ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καί μή πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε» (Γαλ. 5,1) καί ὀφειλετικῶς συμμετέχουσα εἰς τόν ἐορτασμόν τῆς ἱερᾶς μνήμης τῆς Παλιγγενεσίας τοῦ εὐσεβοῦς τῶν Ρωμαίων γένους τε καί ἔθνους ἡμῶν, κατήλθεν εἰς τόν Πανίερον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως, ἔνθα ἀνεπέμψαμεν εὐχαριστήριον αἶνον καί δοξολογίαν τῷ δι' ἡμᾶς σταυρωθέντι καί ἐκ νεκρῶν ἀναστάντι Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ. Ἐτι ἱκετηρίους ἐντεύξεις καί δεήσεις προσηνέγκαμεν ὑπέρ αἰωνίου ἀναπαύσεως ἐν χώρᾳ ζώντων τῶν μακαρίων ψυχῶν τῶν ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί ἐνδόξως πεσόντων ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσι τοῦ εὐσεβοῦς γένους τε καί ἔθνους τῶν Ρωμαίων Ὁρθοδόξων καί μαρτυρικῶς ἀναιρεθέντων.

Ἐπί δε τούτοις ἐπιτρέψατε ἡμῖν, ὅπως ὑψώσωμεν τό ποτήριον ἡμῶν καί ἀξιοχρέως ἀναφωνήσωμεν:

Ζήτω ἡ 25^η Μαρτίου τοῦ 1821!

Ζήτω τό εὐσεβές καί βασιλικόν γένος τῶν Ρωμαίων Ὁρθοδόξων!

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

Ζήτω ἡ Ἀγιοταφитική ἡμῶν Ἀδελφότης!

Ἐν συνεχείᾳ εἰς τήν αἵθουσαν τοῦ Πατριαρχείου ὠμίλησεν ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας ὁ Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Εὐάγγελος Βλιώρας ὡς ἔπεται:

“Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι ἀρχιερεῖς,

Σεβαστοί Πατέρες,

Κυρίες καί κύριοι,

Σε κάθε ιστορική περίοδο υπάρχει ἓνα κομβικό γεγονόс που την σημαδεύει, καί γίνεται σημεῖο ἀναφοράς για ὅλους ἐμάς τους μεταγενέστερους. Ἡ 25^η Μαρτίου τοῦ 1821 ἀποτελεῖ αὐτό το ὁρόσημο, για την Ἱστορία του Ἑλληνισμοῦ, των Βαλκανίων καί της Ευρώπης, ὅταν οἱ Ἕλληνες, ἐπαιρναν την ἡρωική ἀπόφαση να ξεσηκωθοῦν, μη λογαριάζοντας τις ἀντιξοότητες, ἐναντίον της Ὀθωμανικῆς τυραννίας καί να διεκδικήσουν την Ἐλευθερία, καταβάλλοντας, ἀγόγγυστα, το τίμημα του αἵματος.

Αποτελεῖ συνεπῶς για τον Γενικό Πρόξενο της Μητρὸς Πατρίδος, ξεχωριστή τιμή να ἀπευθύνεται προς τη Γεραρά Ἀγιοταφитική Ἀδελφότητα καί τον Ἑλληνισμό της Ἀγίας Γης, ἐπ’ ευκαιρία του ἐορτασμοῦ της Εθνεγερσίας τοῦ 1821, ἐνός ἀγῶνα, ὑπέρ βωμῶν καί ἐστιῶν, σύμβολο για το Ἑλληνικό ἔθνος που σηματοδότησε την ἀναγέννηση της Δημοκρατίας στην κοιτίδα της καί την ἰδρυση του σύγχρονου ἑλληνικοῦ κράτους.

Ἡ 25^η Μαρτίου 1821, κορυφαία στιγμή του μακραίωνου ἐθνικοῦ μας βίου, υπήρξε ἡ ἀρχή ἐνός ἐπικοῦ ξεσηκωμοῦ ἐνάντια στον Ὀθωμανικό ζυγό, που στηρίχτηκε στο σθένος, την ἀποφασιστικότητα καί τον πατριωτισμό των Ἑλλήνων. Ἀντλώντας

δύναμη από την κληρονομιά και τη μακρά Παράδοση του Έθνους, η Επανάσταση του 1821 ξεπέρασε τα στενά όρια του χώρου και του χρόνου και αναδείχθηκε σε παγκόσμιο και διαχρονικό σύμβολο της αρετής και του αγώνα για την Πατρίδα και την Ελευθερία.

Σε εκείνους λοιπόν τους καιρούς, όπως σε κάθε δύσκολο καιρό, πολλοί ήταν εκείνοι που ξεπέρασαν εαυτούς και επέδειξαν ηρωισμό, υπεράνω αυτού που ονομάζουμε το καλώς νοούμενο καθήκον. Άνθρωποι απλοί, καθημερινοί, που βρέθηκαν ξαφνικά, στο προσκήνιο της Ιστορίας, χωρίς να ζητήσουν να γίνουν ήρωες κι όμως ανταποκρίθηκαν μέχρι ενός, στο κάλεσμα, χωρίς να κιοτέψουν, χωρίς να λακίσουν, σημαδεύοντας ανεξίτηλα τον ρου, την Ιστορία και τη ζωή του Ελληνισμού.

Με μέσα πενιχρά ή και ανύπαρκτα, με το θάρρος να αναπληροί την έλλειψη οπλισμού, έσπρωξαν για τα καλά το ρου της ιστορικής μας πορείας προς τη δικαιοσύνη και την ελευθερία. Σε αυτόν τον αγώνα όλοι υπηρέτησαν την ιδέα της ελευθερίας, με μοναδική φιλοπατρία, αυτοθυσία και αυταπάρνηση.

Γράφει ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης στα Απομνημονεύματά του: «όταν αποφασίσαμε να κάμωμε την Επανάσταση, δεν εσυλλογισθήκαμε ούτε πόσοι είμεθα, ούτε πως δεν έχουμε άρματα, ούτε ότι οι Τούρκοι βαστούσαν τα κάστρα και τις πόλεις... αλλά ως μία βροχή έπεσε σε όλους μας η επιθυμία της ελευθερίας μας». «Στο θαύμα και όχι στη λογική, χρωστάει την ανάστασή του το γένος», συμπληρώνει ο στρατηγός Μακρυγιάννης.

Αμέτρητα είναι τα παραδείγματα ηρωισμού και θυσίας στη διάρκεια της Εθνεγερσίας μας. Ας σταθούμε όμως για μια στιγμή στο παράδειγμα της γυναίκας, που έμεινε γνωστή στην Ιστορία μας ως “Ψωροκώσταινα”, της Πανωραίας Χατζηκώστα από τις Κυδωνιές της Μικράς Ασίας. Όταν η πόλη της καταστράφηκε από τους Οθωμανούς και ο σύζυγος της σκοτώθηκε, κατέφυγε στο Ναύπλιο.

Την περίοδο εκείνη, η Επανάσταση δοκιμαζόταν από την λαίλαπα του Ιμπραήμ, ο οποίος εκτός από τις άλλες καταστροφές άφηνε στο πέρασμά του και εκατοντάδες ορφανά που συγκεντρώνονταν στο Ναύπλιο. Παρά τα προβλήματά της, η Πανωραία ζήτησε και πήρε υπό την προστασία της παιδιά ορφανά. Για να τα θρέψει, περνούσε από σπίτι σε σπίτι και ζητιάνευε. Είχε παραμελήσει σε τέτοιο βαθμό τον εαυτό της, που τα παιδιά την πείραζαν και την φώναζαν “Ψωροκώσταινα”.

Το 1826 διεξήχθη έρανος για το Μαρτυρικό Μεσολόγγι στο Ναύπλιο. Η Πανωραία ήταν η πρώτη που κατέθεσε ό,τι της είχε μείνει, την ασημένια βέρα της κι ένα γρόσι, για τον Αγώνα. Μετά την ίδρυση Ορφανοτροφείου στην Αίγινα από τον Ιωάννη Καποδιστρία, προσφέρθηκε, να πλένει τα ρούχα των ορφανών χωρίς καμιά αμοιβή. Στην κηδεία της Πανωραίας Χατζηκώστα, ήταν τα παιδιά του ορφανοτροφείου που τη συνόδευσαν, ως τιμητικό άγημα, στην τελευταία της κατοικία.

Η Επανάσταση του 1821 και η ευτυχής έκβασή της αποτελεί το μεγάλο ιστορικό κατόρθωμα της πατρίδας μας που, κατά τον Οδυσσέα Ελύτη, «είναι μικρή στο χώρο αλλά απέραντη στο χρόνο». «Ένα πέτρινο ακρωτήριο στη Μεσόγειο», κατά τον Γιώργο Σεφέρη, που την άνοιξη του 1821 αψήφησε τα δεδομένα που δεν ευνοούσαν τον αγώνα και ρίχτηκε ολόθυμα στη φωτιά.

Οι εθνικές επέτειοι είναι χρήσιμες για όλους μας και ιδιαίτερα για τους νέους, όταν αντιλαμβανόμαστε την ανάγκη να ανανεώνουμε με παρρησία και αποφασιστικότητα την προσήλωσή μας στα ιδανικά, για τα οποία αγωνίστηκαν οι γεννιήτορες της ελευθερίας μας και η συνειδητοποίηση ότι η δικαιοσύνη, η πρόοδος και η ευημερία μας μόνο με τις δικές μας προσπάθειες μπορούν να αποκτηθούν.

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι,

Σεβαστοί πατέρες,

Κυρίες και κύριοι,

Η επανάσταση της 25η Μαρτίου 1821 αποτελεί κορυφαίο σταθμό της σύγχρονης ιστορίας του Γένους και τον ακρογωνιαίο λίθο της εθνικής μας υπόστασης. Ο ηρωισμός, η αυταπάρνηση και η αποφασιστικότητα των Αγωνιστών της Επανάστασης, καθορίζουν το πλαίσιο του αγώνα μας για τη διατήρηση των ηθικών και πνευματικών αξιών, που συγκροτούν μια ελεύθερη, δίκαιη και δημοκρατική Πατρίδα.

Το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, ως συστατικό κομμάτι της Ορθοδόξου πίστεώς μας και της Ελληνικής παρακαταθήκης μας υπήρξε και εξακολουθεί να παραμένει, θεματοφύλακας των ηθικών και πνευματικών αξιών της ελληνικής και ορθόδοξης μαρτυρίας στην Αγία Γη και αποτελεί πολύτιμη πηγή έμπνευσης και τρανό παράδειγμα καρτερίας και προσήλωσης στη διαφύλαξη, εδώ και δυο χιλιετίες, του Παναγίου Τάφου και των Ιερών Προσκυνημάτων της Πίστεώς μας.

Το υψηλό φρόνημα και οι αγώνες του, υπό αντίξοες συνθήκες, μέχρι σήμερα, αποτελούν για όλους μας ανεκτίμητο εθνικό κεφάλαιο και πηγή έμπνευσης και εμψύχωσης.

Για όλους μας, η ξεχωριστή επέτειος αυτή, αποτελεί μια εξαιρετική αφορμή, να αναλογιστούμε τις ευθύνες μας και να ανανεώσουμε την προσήλωσή μας στα ιδανικά, για τα οποία αγωνίστηκαν οι πρόμαχοι της ελευθερίας μας, «...από το χρέος μη κινούντες», ιδανικά για τα οποία πρέπει πάντα να αγωνιζόμαστε και ποτέ να μην τα θεωρούμε ως δεδομένα, μη λησμονώντας ότι το τίμημα της ελευθερίας είναι πάντοτε πολύ υψηλό και ότι η Πατρίδας μας μπορεί να είναι περήφανη, γιατί πάντα βρίσκονται αυτοί που το καταβάλλουν.

Με τις σκέψεις αυτές, καλώ όλους να αναφωνήσουμε:

Ζήτω η 25η Μαρτίου 1821!

Ζήτω η Ελλάδα!".

Έκ τῆς Ἀρχιγραμματείας